

Forskarskolan i hälsovetenskap (FiH)
Chris Bengtsson, Samordnare

**FORSKNINGSPROJEKT för PRESUMTIVA DOKTORANDER att söka inför
erbjudande om studieplats i Forskarskolan i hälsovetenskap och
antagning som doktorand till Karolinska Institutet med kursstart 4
september, 2023**

Huvudhandledare: Susanne Guidetti Professor
susanne.guidetti@ki.se
0739-661636

Projekttitel: Re@home- en utvärdering av mekanismerna och
effekterna av hemrehabilitering för äldre personer

Sammanfattning doktorandprojekt (max 1 sida)

Bakgrund

Hemrehabilitering för äldre personer är implementerat både nationellt och internationellt, men det finns lite forskning om dess innehåll och effektivitet. Doktorandprojektet ingår i ett forskningsprogram (finansierat av FORTE Dnr. 2021-01791) som genomförs i Stockholm, Jönköping, och Luleå, vilka representerar olika delar av landet avseende vårdorganisation och geografiska områden.

Syfte/Frågeställningar

Det övergripande syftet med doktorandprojektet är att undersöka i vilken grad hemrehabilitering är baserat på evidens och dess effekt på äldre personers livskvalitet och oberoende i dagliga aktiviteter.

Metoder

Forskningsprogrammet är upplagt utifrån metoden realistisk utvärdering där man tar fram en programteori som ligger till grund för utvärdering. Viktiga beståndsdelar i metoden är att identifiera kontext, mekanismer och utfall av processen. Programteorin om hemrehabilitering förväntas ge kunskaper om vilka *mekanismer* som är verksamma i vilken *kontext* för att ge ett positivt *utfall* för individen och samhället. I doktorandprojektet kommer *kontexten* begränsas till att utforska vilka förutsättningar det finns för att leverera de valda rehabiliteringsinsatserna. *Mekanismerna* (d.v.s. orsaksvägarna mellan

rehabiliteringsinsatser och rehabiliteringens utfall) kommer att utforskas i relation till hur, vad och av vem insatsen levereras samt hur den upplevs av äldre och deras närstående. Data på *utfallet* av insatserna kommer att samlas in med hjälp av självrapporterade frågeformulär om patientens självständighet i dagliga aktiviteter samt hälsorelaterad livskvalitet och jämföras med programteorin. En systematisk litteraturstudie kommer vara en del i utvecklingen av programteorin för hemrehabilitering till äldre personer. Tillsammans med en observationer intervjuer samt att data kommer att samlas in genom enkäter och journalgranskning.

Planerade studier Fyra delstudier har valts ut till doktorandprojektet.

I **Studie 1** kommer vetenskaplig litteratur att granskas avseende effekterna av hemrehabilitering på fysisk funktion och aktiviteter i dagliga livet (ADL) för att kunna identifiera mekanismer som påverkar utfallet av rehabiliteringen.

I **studie 2** kommer faktorer som påverkar hemrehabiliteringen (kontext och mekanismer) att identifieras. Data kommer att samlas in genom observationer av hur insatserna genomförs i hemmet och interaktionen med den äldre personen samt intervjuer med personalen. Observationerna kommer att fokusera på vilka rehabiliteringsinsatser personalen väljer ut för patienterna och hur de informerar om rehabiliteringsinsatserna (mekanismer). Efter observation genomförs intervjuer med personalen med fokus på varför de valt de specifika rehabiliteringsinsatserna och andra frågor som behöver klargöras samt förutsättningar för att genomföra insatsen (kontext). De äldre personerna rekryteras när de skrivs in på en hemrehabiliteringsenhet.

Studie 3 är en kvalitativ studie där äldre personer och deras närstående intervjuas gällande deras erfarenheter av att delta i hemrehabilitering och interaktion med personal med fokus på vilka mekanismer som de anser relevanta för att påverka utfallet av rehabiliteringen.

I **Studie 4** kommer data från Stockholm, Jönköping, och Luleå att användas, där effekten av hemrehabilitering kommer att analyseras i relation till den programteori som tagits fram i forskningsprogrammet.

Betydelse

Dessa olika studier kommer att ge doktoranden en variation i både design och metod vilket är en styrka när det handlar om att studera icke-farmakologiska komplexa interventioner. Doktoranden kommer att få möjlighet att tillämpa kunskap, kompetens och färdigheter i forskning, samla in och analysera både kvalitativa och kvantitativa data. Det kommer att ge en bred kunskap och god förberedelse för att bli en aktör i det framtida forskarsamhället.